EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2017 06 06
COM(2017) 287 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

Sprendimo Nr. 573/2014/ES dėl valstybinių užimtumo tarnybų (VUT) bendradarbiavimo stiprinimo taikymas

1. Įvadas

Valstybinės užimtumo tarnybos (VUT) užima pirmaujančią poziciją sprendžiant nedarbo ir atskirties problemą visoje Europoje. Remdamiesi Sprendimu Nr. 573/2014/ES[1] (toliau – Sprendimas), 2014 m. gegužės mėn. Europos Parlamentas ir Taryba įsteigė Europos valstybinių užimtumo tarnybų tinklą (toliau – Tinklas), siekdami užtikrinti glaudesnį šių organizacijų bendradarbiavimą. Šioje ataskaitoje apžvelgiama, kaip taikomas Sprendimas. Vadovaujantis Sprendimo 10 straipsniu, ataskaitoje vertinama, kokiu mastu Tinklas padėjo įgyvendinti Sprendimo tikslus[2] ir ar jis iki šiol yra įvykdęs savo užduotis. Joje taip pat nagrinėjama, kaip Tinklas parengė ir įgyvendino lyginamąjį mokymąsi – procesą, kai veiklos rezultatų palyginimai susiejami su tarpusavio mokymusi[3].

Ataskaitos 2 skirsnyje nagrinėjamas kiekvienas iš Tinklo tikslų ir apžvelgiama vykdyta veikla[4]. 3 skirsnyje apžvelgiama, kaip įgyvendinama lyginamojo mokymosi iniciatyva, aprašoma metodika, iki šiol gauti rezultatai ir vykstantys pokyčiai. 4 skirsnyje pateikiamos ataskaitos išvados remiantis patirtimi, įgyta per pirmuosius pustrečių Sprendimo įgyvendinimo metų.

Apie Europos valstybinių užimtumo tarnybų tinklą

Tinklas įsteigtas 2014 m. gegužės mėn. priėmus sprendimą stiprinti VUT bendradarbiavimą Europoje. Tinklą sudaro visų ES valstybių narių, Norvegijos bei Islandijos VUT ir Europos Komisija.

VUT bendradarbiavimas Europos lygmeniu prasidėjo anksčiau, negu buvo priimtas Sprendimas. 1997 m. Komisija įsteigė neformalią patariamąją VUT vadovų grupę. Jos tikslas buvo skatinti bendradarbiavimą, keitimąsi informacija tarp grupėje dalyvaujančių organizacijų ir tarpusavio mokymąsi, taip pat gauti iš specialistų grįžtamosios informacijos dėl užimtumo politikos iniciatyvų. Atsižvelgdama į tai, Komisija pateikė pasiūlymą įforminti VUT bendradarbiavimą. Ji siekė suteikti galimybių palyginti VUT veiklos rezultatus Europos mastu, nustatyti gerosios praktikos pavyzdžių ir skatinti tarpusavio mokymąsi, kad VUT galėtų tobulinti savo paslaugas. Ji taip pat siekė suteikti VUT daugiau galimybių prisidėti formuojant naujovišką faktiniais duomenimis grindžiamą politiką vadovaujantis strategijos „Europa 2020“ tikslais.

[1] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.159.01.0032.01.LIT
[2] Kaip nurodyta 3 straipsnyje.
[3] Konkrečiai nurodant 4 straipsnio 1 dalies a punktą. Jame Tinklas raginamas plėtoti ir įgyvendinti Sąjungos masto faktiniais duomenimis grindžiamą lyginamąjį mokymąsi VUT, kad naudojant tinkamą metodiką būtų lyginami jų veiklos rezultatai šiose srityse: indėlio į visų amžiaus grupių nedarbo lygio mažinimą, nedarbo ir neaktyvumo trukmės; įdarbinimo į laisvas darbo vietas; vartotojų pasitenkinimo VUT paslaugomis.
[4] Informacijos apie vykdomą ir būsimą veiklą rasite 2017 m. darbo programoje: http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=17001&langId=en

Tinklo valdymas

Tinklas turi tvirtą valdymo struktūrą.

Tinklo valdyba

Tinklas turi valdybą, kurios nariai yra kiekvienos ES valstybės narės, Norvegijos ir Islandijos VUT vadovai, taip pat Komisijos atstovai. Užimtumo komitetui[5] suteiktas stebėtojo statusas. Valdyba renkasi dukart per metus ES Tarybai pirmininkaujančioje valstybėje narėje. Ji nustato strateginę Tinklo veiklos kryptį, aptaria darbo rinkos pokyčius ir stebi, kaip įgyvendinama darbo programa.

Patarėjai Europos VUT klausimais

Kiekvienas valdybos narys skiria patarėją Europos VUT klausimais, kuris padeda valdyti Tinklą. Patarėjai susitinka dukart per metus prieš valdybos posėdžius, kad apžvelgtų Tinklo veiklą ir suderintų pozicijų projektus. Užimtumo komiteto sekretoriato atstovai kviečiami dalyvauti šiuose posėdžiuose, kad padėtų Tinklui ir Užimtumo komitetui bendradarbiauti.

Tinklo sekretoriatas

Tinklo valdybai padeda Komisijos (Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinio direktorato) skiriamas sekretoriatas. Bendradarbiaudamas su pirmininku ir jo pavaduotojais, sekretoriatas rengia valdybos posėdžius ir padeda įgyvendinti metinę darbo programą. Jis taip pat organizuoja patarėjų Europos VUT klausimais posėdžius ir juose pirmininkauja.

Tinklo veikla[6]

VUT lyginamojo mokymosi sistema – pagrindinė Tinklo veiklos sritis. Jos tikslas – gerinti VUT veiklos rezultatus sprendžiant Europos darbo rinkos problemas. Lyginamasis mokymasis sieja rodikliais grindžiamą lyginamąją analizę su tarpusavio mokymusi. Nustatomi gerosios praktikos pavyzdžiai, o nustatyti duomenys panaudojami tarpusavio mokymosi veikloje siekiant gerinti darbo ieškantiems asmenims ir darbdaviams teikiamų paslaugų kokybę. Atliekamas ir kokybinis, ir kiekybinis vertinimas, jo pagrindu parengiamos rekomendacijos dėl kiekvienos VUT tobulinimo.

Tinklas taip pat padeda savo nariams įgyvendinti prioritetines priemones, pvz., Jaunimo garantijų iniciatyvą, ir teikti konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas dėl VUT. Tai daroma užtikrinant tarpusavio mokymąsi ir teikiant individualioms reikmėms pritaikytą techninę pagalbą. Galiausiai Tinklas sprendimus priimantiems asmenims nacionaliniu ir Europos lygmeniu teikia ekspertų konsultacijas dėl užimtumo politikos kūrimo, plėtojimo ir vertinimo.

[5] http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=115
[6] 2015 ir 2016 m. metinės Tinklo veiklos ataskaitos skelbiamos adresu http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1100&langId=en

2. 3 straipsnyje nustatytų tikslų įgyvendinimo vertinimas

Šiame skirsnyje aptariamas kiekvienas iš Sprendimo 3 straipsnyje nustatytų tikslų. Jame apžvelgiama Tinklo vykdyta veikla. Kur tinkama, 3 straipsnyje nustatyti tikslai buvo sujungti pagal temą (a tikslas su g tikslu, o d tikslas su e tikslu).

Sprendimo 3 straipsnis. Tikslai

Šio sprendimo tikslas – pasitelkiant Tinklą skatinti valstybių narių bendradarbiavimą užimtumo klausimais VUT atsakomybės srityse, kad būtų prisidėta prie „Europa 2020“ bei prie atitinkamų sričių Sąjungos politikos įgyvendinimo, ir tokiu būdu remti:

a) pažeidžiamiausias socialines grupes, kurių nedarbo lygis yra didelis, ypač vyresnio amžiaus darbuotojus ir nedirbantį, nesimokantį ir mokymuose nedalyvaujantį (toliau – NEET) jaunimą;

b) deramą ir tvarų darbą;

c) ES darbo rinkų veikimo gerinimą;

d) įgūdžių trūkumų nustatymą ir informacijos apie jų mastą ir vietą teikimą, taip pat darbo ieškančių asmenų įgūdžių ir darbdavių poreikių atitikties gerinimą;

e) darbo rinkų integracijos gerinimą;

f) savanoriško geografinio ir profesinio judumo didinimą laikantis teisingumo principo siekiant patenkinti konkrečius darbo rinkos poreikius;

g) nuo darbo rinkos atskirtų asmenų integravimą kovojant su socialine atskirtimi;

h) aktyvių darbo rinkos iniciatyvų įvertinimą bei analizavimą ir veiksmingą bei efektyvų įgyvendinimą.

2.1. Pažeidžiamų socialinių grupių rėmimas ir nuo darbo rinkos atskirtų asmenų integravimas (a ir g tikslai)

Tinklas padeda užtikrinti, kad Europos darbo rinkos veiktų tinkamai. Todėl svarbu įgyvendinti politiką, kuri padėtų labiausiai nuo darbo rinkos atskirtiems asmenims, ypač jaunimui ir ilgalaikiams bedarbiams, įsidarbinti, o tai yra vienas pagrindinių Europos užimtumo politikos prioritetų. Be to, Tinklas sprendė pabėgėlių ir neįgaliųjų integracijos į darbo rinką problemas.

Jaunimo nedarbas

Tinklas aktyviai prisidėjo įgyvendinant ES priemones, skirtas jaunimo nedarbo problemai spręsti, remdamas Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimą[7]. Jaunimo garantijų iniciatyva siekiama užtikrinti, kad visi jaunuoliai, kurių amžius – iki 25 metų, per keturis mėnesius po darbo netekimo ar mokymosi baigimo gautų kokybiškų pasiūlymų dirbti, toliau mokytis, dalyvauti pameistrystės programoje ar stažuotis. Daugelyje šalių VUT yra pagrindinis informavimo apie Jaunimo garantijų iniciatyvą centras, taip pat bendradarbiaujantis su įvairiais iniciatyvos įgyvendinimo partneriais.

[7] http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079&langId=lt

Rekomendacijoje dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos VUT tinklas raginamas tęsti stebėseną ir reguliariai teikti ataskaitas apie pokyčius Jaunimo garantijų iniciatyvų rengimo, įgyvendinimo ir rezultatų srityse. Sprendime Tinklas raginamas skatinti geriausią praktiką, susijusią su nesimokančio, nedirbančio ir mokymuose nedalyvaujančio (toliau – NEET) jaunimo integracija, ir dalytis jos pavyzdžiais. Todėl Tinklas stebi, kaip VUT įgyvendina Jaunimo garantijų iniciatyvą (apie tai skelbiama metinėse ataskaitose šia tema[8]), ir ėmėsi kelių kitų tarpusavio mokymosi ir analitinių veiklų. Pavyzdžiui, Tinklo *VUT NEET informavimo praktikos pavyzdžių kataloge*[9] pateikiama 17 VUT pavyzdžių, kokiais skirtingais būdais visoje Europoje buvo teikiamos tokios paslaugos. Tinklo *Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo priemonių kataloge*[10] išvardijamos VUT priemonės, kuriomis gerinama paslaugų pagal Jaunimo garantijų iniciatyvą pasiūla. Be to, 2016 m. buvo parengtas priemonių rinkinys[11], kuriame nustatytos VUT skirtos konkrečios gairės dėl NEET informavimo.

Savo 2016 m. ataskaitoje „Jaunimo garantijų iniciatyva ir Jaunimo užimtumo iniciatyva – padėtis po trejų metų“[12] Komisija nusprendė, kad dauguma VUT teikė tikslingesnes paslaugas ir jų jaunimui siūlė daugiau. Ataskaitoje taip pat paminėtos kelios problemos, su kuriomis dar susiduria VUT, pvz., jų gebėjimo atlikti daug įvairių būtinų užduočių užtikrinimas ir aktyvesnis struktūrizuotas bendradarbiavimas su darbdaviais.

Ilgalaikis nedarbas

2016 m. vasario mėn. Tarybos rekomendacijoje dėl ilgalaikių bedarbių integracijos į darbo rinką[13] Užimtumo komitetui pavesta stebėti įgyvendinimą, Tinklui prisidedant prie šio proceso.

Pavyzdys. Tinklo konferencija dėl ilgalaikių bedarbių integracijos

2016 m. birželio 2 d. Tinklas surengė konferenciją, į kurią susirinko VUT, trečiojo sektoriaus, privačių užimtumo tarnybų ir kitų partnerių atstovai, kad aptartų Rekomendacijos dėl ilgalaikių bedarbių įgyvendinimą.

Konferencijoje dėmesys buvo skiriamas vieno langelio principo užtikrinimui tarp žinybų koordinuojant, rengiant ir įgyvendinant grįžimo į darbo rinką susitarimus ir kuriant veiksmingus partnerystės ryšius grįžimo į darbo rinką srityje.

Konferencijos diskusijose VUT ir kiti suinteresuotieji subjektai turėjo galimybę apsikeisti patirtimi ir pasidalyti ekspertinėmis žiniomis. Šie susitikimai sudaro VUT sąlygas gerinti veiklos rezultatus ir stiprinti bendradarbiavimą su partnerių organizacijomis, kad būtų galima spręsti svarbius klausimus.

Tinklas parengė ir patvirtino kokybės standartus, kuriais įtvirtinami minimalūs, tarpiniai ir didesni lūkesčiai dėl priemonės, susijusios su bendru klientų informavimo centru ir grįžimo į darbo rinką susitarimais, įgyvendinimo. Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų

[8] http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=16966&langId=en
[9] http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=13728&langId=en
[10] http://ec.europa.eu/social/contentAdmin/BlobServlet?docId=13199&langId=en
[11] http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=16571&langId=en
[12] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?qid=1477901398883&uri=CELEX:52016DC0646
[13] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A32016H0220%2801%29

reikalų taryba[14] (EPSCO) šiuos kokybės standartus patvirtino. Tinklas taip pat atliko tyrimą, siekdamas nustatyti VUT gerosios praktikos pavyzdžių ankstyvosios intervencijos ir bedarbių aktyvinimo srityse.

Nuo pat pradžių Tinklas dalyvavo rengiant rekomendaciją dėl ilgalaikių bedarbių ir pateikė atsiliepimą konsultuojantis dėl jos įdiegimo.

Pabėgėliai

Daugeliui VUT Europoje tenka siūlyti paslaugas vis didesniam pabėgėlių, o kai kuriais atvejais – ir prieglobsčio prašytojų, skaičiui. Nors padėtis valstybėse narėse gerokai skiriasi, visoje Europoje susiduriama su daugeliu bendrų problemų ir atsiveria didelės galimybės mokytis remiantis naujoviškais metodais. Tinklo valdyba aptarė pabėgėlių padėties klausimą ir valstybių narių patirtį.

2016 m. birželio mėn. Tinklas patvirtino pagrindinius pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų integracijos į darbo rinką aspektus[15]. Jis nustatė keturis pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų integracijai ypač svarbius klausimus: tai – kalba, įgūdžiai ir kvalifikacijos, partnerystė ir institucijos, darbdaviai. 2017 m. jis organizuoja tarpusavio mokymuisi skirtą renginį, kurio metu bus nagrinėjama VUT patirtis šiose srityse.

Neįgalieji

Ypatingą dėmesį Tinklas skyrė neįgaliųjų integracijai į darbo rinką. Šis klausimas taip pat buvo prioritetinis Nyderlandams pirmininkaujant ES 2016 m. pirmąjį pusmetį. 2016 m. birželio mėn. Tinklo valdybos posėdžio Amsterdame metu buvo galimybė susipažinti su Nyderlandų taikomu naujovišku ir pažangiu metodu. 2016 m. Tinklas taip pat paskelbė analitinį dokumentą dėl negalios ir integracijos į darbo rinką[16], kuriame apžvelgiamos pastarosios politikos iniciatyvos ir nagrinėjamos pagrindinės tendencijos padedant neįgaliesiems įsidarbinti. Dokumente remiamasi valstybių narių pavyzdžiais, kai buvo vykdomos esminės reformos neįgaliesiems teikiamos paramos srityje.

2.2. Deramas ir tvarus darbas (b tikslas)

Tinklas stengėsi užtikrinti, kad iniciatyvos suteikti deramą ir tvarų darbą būtų veiksmingos, prisidėdamas prie konsultacijų dėl Europos socialinių teisių ramsčio, paskelbdamas Darbo rinkų dinamikos ataskaitą ir surengdamas teminį apžvalginį praktinį seminarą, skirtą tvariai integracijai į darbo rinką. Be specialių šiai temai skirtų renginių, daugelis Tinklo tarpusavio mokymosi renginių buvo netiesiogiai susiję su šiuo klausimu.

[14] http://www.consilium.europa.eu/lt/council-eu/configurations/epsco/
[15] http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=16068&langId=en
[16] http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=16601&langId=en

Europos socialinių teisių ramstis

Komisijos rekomendacija ir pasiūlymu dėl tarpinstitucinės deklaracijos dėl Europos socialinių teisių ramsčio[17] atkreipiamas dėmesys į užimtumo ir socialinius aspektus ir Europos socialinis modelis pritaikomas XXI a. problemoms spręsti. Ramsčiu įtvirtinama bendroji teisė į laiku teikiamą ir poreikius atitinkančią pagalbą siekiant pagerinti perspektyvas įsidarbinti ar pradėti dirbti savarankiškai, įskaitant teisę gauti paramą ieškantis darbo, mokantis ir persikvalifikuojant. Bedarbiams ramsčiu taip pat užtikrinama teisė gauti individualiai pritaikytą, tęstinę ir nuoseklią paramą. Ilgalaikiams bedarbiams pagal ramstį numatoma teisė į išsamų konkrečios jų padėties įvertinimą vėliausiai po 18 mėnesių nedarbo. Bedarbio pašalpų srityje bedarbiai turi teisę į VUT teikiamą tinkamą aktyvinimo paramą jiems (vėl) integruojantis į darbo rinką ir į pagrįstą laikotarpį mokamas tinkamo dydžio bedarbio pašalpas, atitinkančias jų įnašą ir nacionalines tinkamumo taisykles.

2016 m. gruodžio mėn. Tinklo valdyba pateikė atsiliepimą Komisijos konsultacijose. Jame technologiniai ir socialinių bei ekonominių aplinkybių pokyčiai nurodyti kaip darantys didžiausią pasikeitimus lemiantį poveikį. Tarp nustatytų konkrečių politikos sričių buvo įgūdžių ugdymas ir mokymasis visą gyvenimą, saugus profesinės veiklos keitimas, aktyvi pagalba užimtumo srityje, integruotos socialinės išmokos ir paslaugos, bedarbio pašalpos, minimalios pajamos ir ligos išmokos. Atsižvelgdamas į tai, Tinklas taip pat tikslina savo VUT 2020 m. viziją[18], kad būtų geriau perteiktos atsirandančios tendencijos ir VUT pasirengimas prisitaikyti ir padėti klientams susitvarkyti su šiais pokyčiais.

Darbo rinkos dinamikos ataskaita

2016 m. ES darbo rinkos dinamikos ataskaitoje[19] nurodytos tendencijos, kurios veikė ES darbo rinką krizės laikotarpiu. Joje taip pat analizuojama, kaip darbo ieškantys asmenys pasinaudojo VUT ir kaip VUT padėjo įsidarbinusiems asmenims 2007–2014 m. laikotarpiu. Joje aptariami įvairūs būdai, kaip VUT gali panaudoti duomenų apie darbo keitimą analizę, kad jų teikiamos paslaugos būtų veiksmingesnės. Joje taip pat nagrinėjamas santykinis VUT poveikis tam, kaip veikia darbo rinkos įvairiose valstybėse narėse.

Teminiai apžvalginiai praktiniai seminarai, skirti tvariai integracijai į darbo rinką

2016 m. lapkričio mėn. buvo surengtas tarpusavio mokymosi renginys, skirtas tvariai integracijai į darbo rinką. Jis paskatino tam tikrų VUT norą daugiau sužinoti apie Norvegijos VUT naujoves. 2017 m. sausio mėn. vizito Norvegijos darbo ir paramos administracijoje (toliau – NAV) metu šių VUT atstovai galėjo sužinoti, kaip NAV pagerino skaitmenines paslaugas. Todėl pradėta veiksmingiau naudoti turimus išteklius – patarėjų darbo su darbo ieškančiais asmenimis laiką ir fizinę susitikimų erdvę, kad darbuotojai galėtų sutelkti dėmesį į pagalbą darbo ieškantiems asmenims, turintiems sudėtingesnių poreikių. Toks metodas taip pat leidžia VUT glaudžiau bendradarbiauti su darbdaviais, kad darbo ieškantiems asmenims būtų veiksmingai surandamas tinkamas darbas. Kiekvienos VUT ryšių su darbdaviais skyriai padeda užmegzti tvirtesnius ryšius. NAV taip pat paaiškino, kaip ji užtikrina mentorystę įdarbinus darbo ieškančius asmenis ir padeda sveikatos sutrikimų turintiems asmenims grįžti į darbą.

[17] https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights_lt
[18] http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=9690&langId=en
[19] http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=16334&langId=en

2.3. Geresnis darbo rinkų veikimas (c tikslas)

Siekiant užtikrinti sėkmingus rezultatus darbo ieškantiems asmenims, darbuotojams ir darbdaviams visoje Europoje, labai svarbus įvairių suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimas padedant žmonėms įsilieti į darbo rinką ir joje likti. Todėl Tinklas dalyvavo keliose iniciatyvose, kuriomis skatinamas glaudesnis bendradarbiavimas, įskaitant Užimtumo tarnybų partnerystės (toliau – PARES) iniciatyvą ir suinteresuotųjų subjektų konferenciją dėl partnerystės. Tinklas taip pat surengė tokius renginius kaip pokyčių valdymo seminarai, apžvalginiai praktiniai IT seminarai ir praktiniai profiliavimo seminarai, taip pat teikė konkrečią techninę pagalbą, kad padėtų VUT stiprinti savo gebėjimus, pvz., parenkant darbo ieškantiems asmenims laisvas darbo vietas. Bendradarbiavimas su Europos užimtumo tarnybų tinklu (toliau – EURES), atkurtas pagal Reglamentą (ES) 2016/589[20], taip pat buvo labai svarbus, atsižvelgiant į EURES kompetenciją gerinti ES darbo rinkų veikimą, sanglaudą ir integraciją, taip pat ir tarpvalstybiniu lygmeniu.

Užimtumo tarnybų partnerystė

Nuo 2011 m. rugsėjo mėn. iki 2016 m. kovo mėn. buvo įgyvendinama PARES iniciatyva[21], kuria buvo siekiama gerinti viešųjų, privačių ir ne pelno siekiančių įdarbinimo paslaugų teikėjų bendradarbiavimą ir nustatyti, kuriose srityse jie galėtų teikti papildomų paslaugų. Iniciatyva apėmė tris kryptis: strateginio dialogo susitikimus, kuriuose dalijamasi gerąja praktika ir ji yra kuriama, kvietimus teikti paraiškas ir bendrą duomenų bazę, kurioje kaupiama naudinga medžiaga.

Strateginiai dialogai vyko įvairiais klausimais – nuo veiksmingų e. paslaugų iki koordinuotų paslaugų teikimo. Baigiamajame PARES strateginio dialogo renginyje, vykusiame 2016 m. vasario mėn., dalyvavo 12 valstybių VUT ir savivaldybių atstovai, kurie susirinko pasidalyti patirtimi ir įžvalgomis dėl paslaugų teikimo sutarčių sudarymo. Delegatai pasidalijo savo nuomonėmis ir patirtimi, susijusia su bendradarbiavimu su išorės paslaugų teikėjais, atlyginimo už užsakomąsias paslaugas modelių taikymu, pasiūlymų rengimu ir vertinimu.

Suinteresuotųjų subjektų konferencija dėl partnerystės

2015 m. Tinklas surengė suinteresuotųjų subjektų konferenciją dėl darbo rinkos stiprinimo gerinant partnerių bendradarbiavimą. Renginyje susibūrė VUT, susijusių ministerijų, Europos Parlamento, Europos Komisijos, privačių užimtumo tarnybų, socialinių partnerių ir nevyriausybinių organizacijų atstovai. Dalyviai aptarė įvairias sritis, tarp jų partnerystę su privačiomis užimtumo tarnybomis, Tinklo indėlį į Europos semestrą, socialinių partnerių vaidmenį reformuojant VUT, Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimą, vadovaujamąjį VUT vaidmenį palaikant ryšius tarp darbo rinkos veikėjų, profesinės veiklos keitimo valdymą. Renginys buvo naudingas gerinant Tinklo įvaizdį ir didinant suinteresuotųjų subjektų jam teikiamą vertę.

VUT ir privačių užimtumo tarnybų (PUT) bendradarbiavimas

2016 m. gruodžio mėn. Tinklo valdyba patvirtino principus, kuriais apibrėžiama PUT bendradarbiavimo Europos lygmeniu strategija ir vizija. Juose pabrėžiamas VUT poreikis

[20] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2016.107.01.0001.01.LIT
[21] http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=991

kurti partnerystę, kad jų veikla išliktų aktuali, atsižvelgiant į kompleksinį esamų ir būsimų darbo rinkų pobūdį. Juose taip pat nurodoma, kad VUT turės siūlyti įvairių paslaugų. Kadangi joms daromas nuolatinis spaudimas nuveikti daugiau turint mažiau išteklių, jos negalės to pasiekti vienos. Partnerystė suteikia galimybę ir toliau teikti klientams kokybiškas paslaugas. VUT valdyba sutiko būsimų posėdžių metu pradėti diskusijas šiuo klausimu ir į posėdžius pakviesti suinteresuotuosius subjektus.

2.4. Geresnis darbo jėgos pasiūlos ir paklausos derinimas ir darbo rinkų integracija (d ir e tikslai)

Vienas iš Tinklo tikslų yra nustatyti, kokių įgūdžių trūksta, ir geriau derinti darbo jėgos pasiūlą ir paklausą. Darbdaviams tenka pagrindinis vaidmuo apskritai užtikrinant ekonomikos klestėjimą ir veiksmingai integruojant darbo ieškančius asmenis į darbo rinką. Europos VUT skatina našumą ir įsidarbinamumą užtikrindamos tinkamą reikiamų žinių, įgūdžių ir kompetencijų pasiūlą.

Todėl Tinklas dalyvavo įvairiose VUT keitimosi informacija apie įgūdžių trūkumus ir mokymosi iš novatoriškos praktikos iniciatyvose. Kai kurios iš šių iniciatyvų – parengti metinį trūkstamos darbo jėgos tyrimą ir organizuoti Europos darbdavių dieną siekiant paskatinti glaudesnį VUT ir darbdavių bendradarbiavimą.

Trūkstamos darbo jėgos tyrimai

2015 ir 2016 m. atlikti du tyrimai[22] siekiant visame Tinkle surinkti duomenis apie profesijas, kurių atstovų trūksta. Tyrimai, kuriuose dalyvavo 26 VUT, atlikti taikant duomenų apie profesijas, kurių atstovų Europoje trūksta, rinkimo ir mainų modelį.

Antrajame tyrime, parengtame pagal 2016 m. duomenis, taip pat pateikiamas iš užimtumo tarnybų gautų administracinių duomenų ir darbo jėgos tyrimo duomenų palyginimas. Tyrimai rodo, kurių profesijų atstovų trūksta ar yra per daug nacionaliniu ir ES lygmenimis. Juose taip pat aptariama, ar šie trūkumai atsirado dėl įgūdžių nepakankamumo, ar dėl nestabilių užimtumo sąlygų ir kaip geriau derinti įgūdžių pasiūlą ir paklausą.

Europos darbdavių diena

Siekdamas paskatinti VUT ir darbdavių bendradarbiavimą, 2016 m. balandžio mėn. Tinklas visose ES valstybėse narėse, Islandijoje ir Norvegijoje surengė pirmą Europos darbdavių dieną[23]. Kadangi ši iniciatyva buvo sėkminga, Tinklo valdyba sutiko Europos darbdavių dieną surengti ir 2017 m. rudenį.

Pavyzdys. 2016 m. Europos darbdavių dienos veikla

Europos mastu Europos darbdavių diena buvo pažymėta surengus aukšto lygio spaudos konferenciją Briuselyje. Nacionaliniu lygmeniu VUT organizavo intensyvius susitikimus su darbdaviais, darbo muges, teminius renginius ir įvairią komunikacijos veiklą. Europos darbdavių dieną susitikusios su daugiau nei 220 000 darbdavių VUT surinko informaciją apie

[22] http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=16007&langId=en ir http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=17666&langId=en

[23] http://www.employersday.eu/

30 000 laisvų darbo vietų. Renginiuose dalyvavo 70 000 darbo ieškančių asmenų ir 20 000 VUT darbuotojų. Be to, VUT galėjo tarpusavyje pasidalyti patirtimi, kaip sėkmingai bendrauti su darbdaviais ir užtikrinti šio renginio sėkmę.

2.5. Judumas (f tikslas)

Spręsdama klausimą, kaip padėti didinti savanorišką geografinį ir profesinį darbuotojų judumą, Tinklo valdyba susitarė pasiūlyti, kad būtų siekiama glaudesnio veiksmų koordinavimo su EURES. Tinklas taip pat apsvarstys, kaip paremti naująją Europos solidarumo korpuso iniciatyvą, siekiant padėti pavienėms VUT patenkinti ir darbdavių, ir darbo ieškančių asmenų, ypač jaunimo, judumo poreikius.

Bendradarbiavimas su EURES ir valdymo struktūra

1993 m. įsteigtas Europos užimtumo tarnybų tinklas (EURES) yra bendradarbiavimo platforma, kurios tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas laisvam darbuotojų judėjimui 28 ES valstybėse, taip pat Islandijoje, Lichtenšteine, Norvegijoje ir Šveicarijoje.

EURES siekia ES lygmeniu užtikrinti didesnį darbo rinkų skaidrumą keičiantis duomenimis apie laisvas darbo vietas ir darbo ieškančių asmenų profilį. Jis taip pat siekia pagerinti darbo ieškančių asmenų ir darbdavių, suinteresuotų supaprastinti laisvą darbuotojų judėjimą, galimybes gauti paramos paslaugų. Atsižvelgiant į VUT įgaliojimus, EURES vaidmuo yra labai svarbus, o VUT šiuo metu yra svarbiausios jame dalyvaujančios organizacijos. Dalyvaujančios organizacijos keičiasi informacija apie darbo rinką ir kasdien bendradarbiauja derinant darbo jėgos paklausą ir pasiūlą ir įdarbinant asmenis kitose valstybėse visoje ES. 2016 m. parengtoje naujoje teisinėje bazėje sustiprintos prievolės dalytis informacija ir bendradarbiauti visose valstybėse narėse tokiose srityse kaip pameistrystė. Joje taip pat nustatyta, kokias minimalias paramos paslaugas turi teikti VUT. Atsižvelgiant į šiuos naujus įpareigojimus, galima tikėtis svarbių sinergijų – jos bus sukurtos, jei abu tinklai gana glaudžiai bendradarbiaus vykdydami jų kompetencijai priskirtą veiklą ir darys poveikį kasdieniam VUT valdymui.

Todėl 2016 m. gruodžio mėn. vykusiame posėdyje Tinklo valdyba susitarė skatinti glaudesnį VUT tinklo ir EURES bendradarbiavimą Europos lygmeniu. EURES Europos koordinavimo grupės atstovas būtų kviečiamas dalyvauti patarėjų Europos VUT klausimais posėdžiuose ir teikti aktualią atnaujintą informaciją ir atvirkščiai. Taip pat sutarta, kad VUT sekretoriatas ir EURES Europos koordinavimo centras glaudžiai bendradarbiaus rengdamiesi atitinkamiems posėdžiams.

Sąžiningo judumo darbo grupė

Tinklo valdyba įsteigė sąžiningo judumo darbo grupę, kuri dėmesį skirs VUT bendradarbiavimo veiklos aspektams siekiant remti judumą. Darbo grupė parengė diskusijoms skirtą dokumentą, jį patarėjai Europos VUT klausimais ir valdyba svarstė 2015 m. gruodžio mėn. Tačiau šiuo metu Tinklas neturi bendros pozicijos dėl sąžiningo judumo.

Europos solidarumo korpusas

2016 m. gruodžio mėn. įsteigtas Europos solidarumo korpusas siekia suteikti jaunimui galimybę visoje Europoje savanoriauti arba įgyti profesinės patirties, pvz., dirbant arba

atliekant mokomąją praktiką, savo pačių arba kitų valstybių narių solidarumo sektoriuje. Dalyvaudamos tikslinėse konsultacijose su suinteresuotaisiais subjektais VUT prisidėjo kuriant šią iniciatyvą, atsižvelgdamos į savo patirtį derinant jaunimo darbo jėgos pasiūlą ir paklausą, taip pat ir tarpvalstybiniu mastu. Jos bus tarp pagrindinių veikėjų, padėsiančių įgyvendinti iniciatyvos profesinę kryptį, o kai kurios VUT jau dirba, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos pirmosioms mokomosioms stažuotėms pirmuoju Europos solidarumo korpuso veiklos etapu.

2.6. Aktyvių darbo rinkos iniciatyvų įvertinimas ir analizavimas (g tikslas)

Aktyvios darbo rinkos politikos vertinimas yra ypač svarbus VUT. Jis gali joms padėti apsispręsti, ar vadovautis konkrečiais metodais pritaikius pirmines bandomąsias priemones ir kurią kitų valstybių narių patirtį galima sėkmingai perduoti.

Analitinės ataskaitos

Tinklas rengia įvairias analitines ataskaitas ir tyrimus, kuriuose nagrinėjama ir vertinama aktyvi darbo rinkos politika ir jos įgyvendinimas. Pavyzdžiui, 2016 m. jis paskelbė analitinį dokumentą dėl klausimų, kylančių derinant ilgalaikiams bedarbiams skirtas aktyvias ir pasyvias priemones. Paskesnės ataskaitos apima teistų asmenų integracijos į darbo rinką, vyresnio amžiaus darbuotojų konsultuojamojo ugdymo ir pagalbos jiems tyrimus. Šie dokumentai skelbiami Tinklo žinių centro interneto svetainėje[24]. Taip nariams ir praktikams suteikiama galimybė daugiau sužinoti apie visoje ES vykdomas iniciatyvas ir įvertinti jų poveikį.

VUT indėlis rengiant Užimtumo komiteto daugiašalės priežiūros apžvalgas

Tinklas taip pat prisidėjo rengiant Užimtumo komiteto aktyvios darbo rinkos politikos, Jaunimo garantijų iniciatyvos ir ilgalaikio nedarbo daugiašalės priežiūros apžvalgas. Pavyzdžiui, 2015 m. gruodžio mėn. Jaunimo garantijų iniciatyvos ir jaunimo užimtumo apžvalgoje pripažinta VUT svarba įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą ir patvirtinta, kad reikia nuolat stengtis didinti VUT pajėgumus ir efektyvumą.

3. Lyginamasis mokymasis

Lyginamasis mokymasis – sistemingas rodikliais grindžiamos lyginamosios analizės ir tarpusavio mokymosi derinys – yra naujoviškas metodas, kurį Tinkle pradėjo taikyti VUT[25]. Jo tikslas – remti kiekvieną VUT užtikrinant geresnius jos veiklos rezultatus, kurių būtų siekiama juos lyginant su kitų VUT rezultatais ir perimant kitų VUT institucinę patirtį. VUT suteikiama galimybė taikyti įvairių rezultatus užtikrinančių veiksnių kokybinį vidaus ir išorės vertinimą, kuriuo būtų grindžiama lyginamoji analizė. Rezultatai gali būti panaudoti tarpusavio mokymosi veikloje. Kaip nustatyta Sprendimo 4 straipsnyje, Tinklo veikloje lyginamajam mokymuisi tenka labai svarbus vaidmuo.

[24] http://ec.europa.eu/social/PESknowledgecentre

[25] VUT lyginamajam mokymuisi įtaką padarė Europos kokybės valdymo fondo (EKVF) kompetencijos modelis – holistinė organizacijų efektyvumo vertinimo priemonė. Konkrečiai lyginamojo mokymosi Europos VUT tikslais buvo sukurtas specialiai pritaikytas susijusio bendro vertinimo sistemos metodo taikymo modelis.

Penki lyginamojo mokymosi ramsčiai:

1. kiekybinis vertinimas, užtikrinantis VUT veiklos rezultatų skaidrumą renkant, tikrinant ir analizuojant VUT duomenis;
2. kokybinis VUT veiklos rezultatų vertinimas pagal rezultatus užtikrinančius veiksnius atliekant savianalizę po kitų VUT, Komisijos ir (arba) išorės ekspertų vertinimo, parengto apsilankius vietoje;
3. sistemingas gerosios praktikos pavyzdžių nustatymas ir jų apžvalga internete, pvz., VUT žinių centre;
4. tarpusavio mokymosi programa, pagrįsta VUT veiklos rezultatais, kuria padedama gerinti VUT veiklos rezultatus skiriant dėmesį nustatytiems pranašumams ir trūkumams;
5. tolesni VUT veiksmai po lyginamojo mokymosi įvertinimo nustatant ir vykdant tobulinimo veiksmų planus.

Lyginamojo mokymosi vertinimo procesas ir apsilankymai vietoje

Siekiant sukurti integruotą lyginamosios analizės ir tarpusavio mokymosi veiklos sąsają, per pirmus dvejus lyginamojo mokymosi projekto metus buvo atlikta struktūrizuota ir sisteminga VUT veiklos rezultatų analizė. Joje pagrindinis dėmesys buvo skirtas septynioms Sprendime išskirtoms veiklos sritims[26], suskirstytoms į 29 rezultatus užtikrinančius veiksnius. Analizės tikslais veiklos rezultatų duomenys buvo derinami su vykstančiu VUT savianalizės, tarpusavio vertinimo ir ekspertų vertinimo procesu. Kiekviena VUT struktūrizuotai apsvarstė savo veiklos rezultatus, atsižvelgdama į rezultatus užtikrinančius veiksnius. Atlikus savianalizę, kitų VUT, Komisijos ir išorės ekspertų grupė centriniu ir vietos lygmenimis apsilankė VUT, kad atliktų išorės vertinimą.

Iki 2016 m. liepos mėn. pabaigos buvo aplankytos visų valstybių narių, Islandijos ir Norvegijos VUT ir užbaigtas pirmasis apsilankymų VUT etapas. Apsilankymų vietoje rezultatai apžvelgiami ataskaitoje, kurioje kiekvienai VUT pateikiamos konkrečios rekomendacijos, siekiant padėti VUT įgyvendinti nacionalinius tobulinimo veiksmų planus. Vykdydamos pažangos stebėjimą, praėjus vieniems metams po apsilankymo VUT pateikė pokyčių ataskaitas.

Lyginamoji analizė

Siekiant užtikrinti faktiniais duomenimis grindžiamą mokymąsi, VUT veiklos rezultatų skaidrumo buvo pasiekta renkant išsamius duomenis apie VUT rezultatus ir rezultatus užtikrinančius veiksnius.

Bendrose kiekybinėse ir kokybinėse analizėse pateikiami pirminiai empiriniai faktiniai duomenys, rodantys, kad brandesnės organizacijos apskritai pasiekia geresnių veiklos rezultatų. Lyginant veiklos rezultatus, derėtų pabrėžti, kad pirmajame apsilankymų VUT

[26] 1. Strateginis veiklos valdymas; 2. veiklos procesų, pavyzdžiui, darbo ieškančių asmenų veiksmingo nukreipimo ir profiliavimo ir konkretiems atvejams pritaikytų aktyvių darbo rinkos politikos priemonių naudojimo projektavimas; 3. tvarus perėjimų aktyvinimas ir valdymas; 4. santykiai su darbdaviais; 5. faktiniais duomenimis grindžiamas VUT paslaugų projektavimas ir įgyvendinimas; 6. veiksmingas partnerysčių su suinteresuotaisiais subjektais valdymas; 7. VUT išteklių paskirstymas.

etape kiekvienoje veiklos srityje kaip brandžios arba gerai išsivysčiusios buvo įvertintos kelios VUT. Todėl remiant organizacijų plėtrą yra daugiau nei viena galimybė išnagrinėti gerus kitų VUT pavyzdžius.

Vertinimų metu nustatytais patirties, kurią galima perduoti, pavyzdžiais Tinkle dalijamasi mokymosi tikslais.

Tarpusavio mokymasis

Tarpusavio mokymosi veiklos tikslas – gerinti veiklos rezultatus ir modernizuoti VUT remiantis duomenų analizės ir VUT lyginamojo mokymosi vertinimų rezultatais. Ši veikla vykdoma įvairiais būdais – rengiant tarpusavio mainus, temines apžvalgas, konferencijas, analitinius dokumentus ir priemonių rinkinius (žr. 2 skirsnyje nurodytas veiklas). Ji taip pat apima paramą įgyvendinant konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas[27].

Pirmojo lyginamojo mokymosi etapo rezultatai, kaip nurodyta 2017 m. Tinklo darbo programoje, panaudoti rengiant ir įgyvendinant Tinklo tarpusavio mokymosi programą. Atrinktos labai įvairios lyginamojo mokymosi temos, sudarant sąlygas skirtingų VUT lygmenų darbuotojams dalyvauti procese.

Antrasis lyginamojo mokymosi etapas

2017 m. Tinklas pradėjo antrąjį apsilankymų VUT etapą. Jis vykdomas iš karto po pirmojo etapo ir yra pagrįstas laimėjimais, pasiektais remiant VUT veiklą ir tobulinimo bei modernizavimo iniciatyvas. Bus atliktas kiekvienos VUT pakartotinis vertinimas dėmesį atkreipiant į pokyčius.

Lyginamojo mokymosi modelis buvo šiek tiek adaptuotas, tačiau pagrindinė proceso struktūra išlieka nepakitusi. Papildomas dėmesys skiriamas pakeitimams, kuriuos planavo VUT, ir po pirmojo vertinimo padarytai pažangai įgyvendinant šiuos pakeitimus. Tai turėtų padėti kiekvienai VUT individualiai įgyvendinti tobulinimo priemones. Po antrojo apsilankymo VUT vėl gaus išsamaus vertinimo ataskaitą – joje dėmesys bus skiriamas sritims, kuriose VUT siekia pokyčių, ir bus pateikiama praktinių pasiūlymų dėl tolesnių patobulinimų, padėsiančių užtikrinti pažangos ir mokymosi tęstinumą.

Tinklas visapusiškai remia lyginamąjį mokymąsi, ir visi jo nariai yra įsipareigoję dalyvauti antrajame apsilankymų VUT etape. Atsiliepimai pasitenkinimo klausimyne rodo, kad VUT vertina aukšto lygio išorės vertintojų grupės kompetenciją. Lyginamojo mokymosi iniciatyva laikoma unikalia galimybe VUT sustiprinti tarnybų ir sektorių bendradarbiavimą ir mokymąsi.

Lyginamojo mokymosi projektas suteikia VUT galimybę iš patikimų partnerių gauti grįžtamosios informacijos tarpusavio paramos, kolegialaus konsultavimo ir patikimo bendradarbiavimo aplinkoje. To rezultatas – vidaus ir išorės parama. Vidaus parama pasireiškia tuo, kad visi Tinklo nariai gali gauti naudos iš tarpusavio mokymosi veiklos, išorės parama – kad VUT sprendimus priimantiems asmenims pateikiami faktiniai duomenys, kuriais jie gali remtis pagrįsdami pakeitimus ir patobulinimus.

[27] https://ec.europa.eu/info/strategy/european-semester/european-semester-timeline/eu-country-specific-recommendations_lt

Tinklo narių nusiteikimas tęsti iniciatyvą ir jų pasirengimas savanoriškai atlikti apsilankymų vietoje vertinimus yra VUT gaunamos naudos ir pirmojo lyginamojo mokymosi etapo sėkmės įrodymas.

Lyginamojo mokymosi iniciatyvos paskatintų reformų iniciatyvų pavyzdžiai[28]

Malta. Maltos VUT inicijavo keletą reformų. Tai ryšių su darbdaviais skyriaus steigimas, siekiant užmegzti glaudesnius ryšius su darbdaviais, standartinių veiklos procedūrų peržiūra ir VUT patarėjų ir klientų sąveikos pertvarkymas užtikrinant labiau individualizuotą požiūrį.

Lietuva. Lietuvos VUT suformavo naują kokybės valdymo ir kontrolės padalinį ir visuose 10 regioninių biurų ėmėsi į procesą orientuotų struktūrinių pakeitimų. Jos taip pat parengė veiklos programą, apimančią formalų kokybės vertinimą, personalo kvalifikacijos kėlimą ir IT infrastruktūros gerinimą.

Airija. Airijos VUT pradėjo įgyvendinti išsamią vertinimo programą, surengė plataus masto metinę darbo ieškančių klientų nuomonės apklausą, parengė pripažinimo programą, kuria siekiama atsilyginti darbuotojams už labai gerą darbą, ir padidino bendravimo su darbo ieškančiais asmenimis, ypač pažeidžiamomis grupėmis, dažnumą.

4. Perspektyva

Pirmiau pateikti duomenys rodo, kad Sprendimas buvo visiškai įgyvendintas ir kad vykdydamas veiklą Tinklas pasiekė Sprendime nustatytus tikslus. Iš pirmųjų jo įgyvendinimo metų taip pat galima pasisemti pirminės patirties, kuri gali būti naudinga įgyvendinant kitas Europos iniciatyvas. Ji aptarta toliau.

Glaudesnis VUT bendradarbiavimas Europos lygmeniu

Teisiškai įsteigus Tinklą sudarytos sąlygos sėkmingai plėtoti ir stiprinti anksčiau neformaliai veikusį VUT vadovų tinklą. Įforminus struktūrą, nustačius tikslus, valdybos posėdžių reguliarumą ir dinaminę struktūrą, valstybės narės ir nacionalinės VUT paskatintos glaudžiau bendradarbiauti. Tai įrodo intensyvi darbo programa ir aktyvus visų narių dalyvavimas tarpusavio mokymosi veikloje, darbo grupių darbe ir lyginamojo mokymosi procese.

Tinkle susiformavo tvirta tarpusavio paramos ir bendradarbiavimo kultūra, o tai skatina siekti naujovių VUT remiant vienai kitą. Tarpusavio parama taip pat padeda įgyvendinti su VUT susijusias per Europos semestrą Tarybos pateiktas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas. Be to, VUT vis dažniau naudojasi Tinklu, kad gautų kitų narių pagalbą arba konsultacijų tam tikrose politikos srityse, neįtrauktose į darbo programą.

Sėkminga lyginamojo mokymosi iniciatyvos pradžia

Tinklo narių skatinama ir formuojama naujoviška lyginamojo mokymosi iniciatyva buvo sėkmingai įgyvendinama. Visų valstybių narių noras dalyvauti ir antrajame apsilankymų VUT

[28] Daugiau pavyzdžių galite rasti 2015 m. liepos mėn. – 2016 m. gruodžio mėn. Europos valstybinių užimtumo tarnybų tinklo metinėje ataskaitoje http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=17000&langId=en

etape rodo, kad jos supranta lyginamojo mokymosi naudą, nes jis suteikia tarpusavio paramos ir mokymosi galimybių ir galimybių gauti konkrečioms VUT skirtų rekomendacijų dėl tobulinimo. Iš VUT pažangos stebėjimo ataskaitų dėl lyginamojo mokymosi veiklos matyti, kad veiklos rezultatai pagerėjo. Vykdant lyginamojo mokymosi procesą nustatyta įvairių veikti skatinančių valstybių narių patirties pavyzdžių ir sričių, kuriose VUT gali skirti didesnį dėmesį tobulėjimui ir patikslinti Tinklo darbo programą remdamosi faktiniais duomenimis.

Didesnio pastebimumo poreikis

VUT stipresnės veikdamos išvien. Pastaruoju metu vykęs bendradarbiavimas, kad konsultacijose dėl socialinio ramsčio būtų pateiktas bendras VUT atsiliepimas, parodė, kad pavienės VUT susiduria su tais pačiais uždaviniais ir pokyčiais. Taip pat paaiškėjo, kad yra galimybių ne tik bendradarbiauti sprendžiant šias problemas, bet ir didinti savo žinomumą tarp sprendimus priimančių asmenų reiškiant bendrą poziciją. Kaip matyti iš įvairios VUT žinių centro turimos informacijos apie VUT veiklos organizavimą Europoje ir jų siūlomas paslaugas, Tinklas dirbo produktyviai. Daugelis iš šių išteklių teikia platesnę naudą tyrėjams ir sprendimus priimantiems asmenims. Didesnis Tinklo pastebimumas ir jo produktyvumas užtikrintų veiksmingą šių išteklių panaudojimą. Valdybai sutikus leisti paskelbti lyginamojo mokymosi duomenis, taip pat būtų sustiprinti ekonominiai argumentai vykdyti reformą.

5. Išvada

Iki šiol Sprendimas buvo įgyvendinamas sėkmingai. Kaip matyti iš šios ataskaitos, yra patikimų duomenų, kad Tinklas dėmesį skiria visoms Sprendime nustatytoms veiklos sritims. Oficialiai įformintos struktūros Tinklas įrodė, kad yra veiksminga nacionalinių VUT rėmimo priemonė sprendžiant individualias joms kylančias problemas. Tuo pat metu jis skatina bendradarbiavimą sprendžiant bendras problemas, kad būtų siekiama strategijos „Europa 2020“ tikslų.

Praktika parodė, kad lyginamojo mokymosi projektas visų pirma yra teigiama inovacija, kadangi nacionalinės institucijos gali pasinaudoti išorės vertinimu, gauti konstruktyvios grįžtamosios informacijos iš ekspertų praktikų ir dalyvauti pagal poreikius pritaikytoje tarpusavio mokymosi veikloje. Paskesniuose lyginamojo mokymosi etapuose VUT galės nuolat tobulinti savo veiklos organizavimą ir visuomenei teikiamas paslaugas. Lyginamojo mokymosi procesas gali būti taikomas įvairiose politikos srityse ir įgyvendinant įvairias iniciatyvas visoje ES siekiant kompetencijos.

Remdamasis savo laimėjimais ir išlikdamas svarbus savo nariams, Tinklas daro vilčių teikiančią pažangą. Jo narių noras bendradarbiauti, dalytis gerąja praktika ir dalyvauti mokymosi renginiuose rodo, kad jie visi siekia nuolat tobulėti ir galiausiai teikti geresnes ir efektyvesnes paslaugas visiems Europos žmonėms. Savo veikloje Tinklas pagrindinį dėmesį skyrė aštuoniems Sprendime nustatytiems tikslams. Tačiau tai jam nesutrukdė reaguoti į tokias iškilusias problemas kaip pabėgėlių krizė.

Kaip nurodyta Sprendime, Tinklas veiks iki 2020 m. gruodžio 31 d. Šioje ataskaitoje pateikiama iki šiol jo vykdytos veiklos tarpinė apžvalga. Kita ataskaita bus paskelbta iki Sprendimo galiojimo pabaigos. Žvelgiant į ateitį, 2017 m. darbo programoje numatyta įvairi veikla, kuria siekiama prisidėti įgyvendinant VUT tikslus ir tenkinant jų poreikius. Ši veikla bus tęsiama iki Tinklo gyvavimo pabaigos.